

UITGAVE : TROUW
DATUM : 10/04/99
PAGINA : De verdieping / Kunst 27
LENGTE : 707
AUTEUR : Robbert **Roos**
KOP : Wroeten in een landschap met gedempt kleurpalet; Fries Museum

INTRO :
'**Mesdag** en de zee', t/m 6 juni, Fries Museum, Turfmarkt 11, Leeuwarden, ma-za 11-17 uur, zon- en feestdagen 13-17 uur. Catalogus fl. 29,50. 'Het andere land', t/m 13 juni, Catalogus fl. 24,50.

LEAD :
LEEWARDEN - Land, lucht, zee. Schilderijen van het Hollandse landschap zijn vaak tot een van die drie motieven - of een combinatie ervan - terug te brengen. De rest is slechts stoffering. Dat was al zo in de tijd van Ruysdael en Van Goyen, dat was zo bij de schilders van de Haagse School en het is nog steeds zo bij de jongste generatie. In het Fries Museum zijn exponenten van de laatste twee tijdvakken tegelijkertijd te zien.

TEKST :
Het gaat in het Fries Museum om de min of meer realistische verbeelding van het landschap. In de Hollandse traditie zitten ook kunstenaars als Mondriaan en Schoonhoven, maar hun abstrahering van het landschap tot louter geobjectiveerde vlakken drijft te ver af van het thema. Juist de omgang met het realisme van de exposanten is zo interessant. De Haagse School is vertegenwoordigd met H.W. **Mesdag**, de jongelingen met Ronald Zuurmond, Hans Broek, Ge-Karel van der Sterren, Koen Vermeule en Robert Zandvliet. En eigenlijk moet je hier ook Edwin Zwakman bij betrekken, van wie werken uit de vaste collectie in een zijkabinet te zien zijn.

Vier grote zalen zijn gereserveerd voor de zeeschilderijen van **Mesdag**. Ze komen voor het merendeel uit de collectie van Johan Poort. Vier zalen zijn eigenlijk een beetje te veel, want Mesdags verbeelding van het onderwerp kent maar weinig varianten. Het gaat voor het grootste deel om een stuk strand, een stuk zee met daarop vissersboten en vooral veel lucht. Soms is de vissersactiviteit meer het hoofdonderwerp en zijn de 'landschappelijke' vlakken minder nadrukkelijk aanwezig, maar vaker zijn de boten en mensen decorstukken in het vlak.

Als 'impressionist' bouwt **Mesdag** de zee en de lucht op uit een mengelmoes van korte sferische toetsen. Het oog maakt er een samenhangend vlak van, maar formeel gezien is het een kolkende massa verfstreken.

Leg je de schilderijen van Zandvliet en Zuurmond ernaast, dan lijkt het wel alsof ze inzoomen op de horizonten in Mesdags schilderijen, waar de woelige verfstreken van de zee en de voortrazende streken van de lucht elkaar raken. Zandvliet en Zuurmond brengen het landschap werkelijk terug tot een bundeling van vegen en met vlotte toets neergezette vlakken.

Ook bij Van der Sterren is dit het geval, maar hij valt iets uit de toon, doordat hij op een cartooneske manier

